

Noot bij

Hof Den Bosch 15 april 2009, LJN BI 1472
Trefwoorden: tussentijdse beëindiging met 100% uitdeling of schone lei
Artikelen: art. 350 lid 3 onder a en 354 Fw.

Feiten en beslissing

X was op 2 januari 2006 tot de schuldsaneringsregeling toegelaten. In 2007 is een verificatievergadering gehouden en een saneringsplan vastgesteld. X heeft – dat moet althans worden aangenomen – zo veel aan de boedel afgedragen dat de bewindvoerder bij brief van 1 augustus 2008 de rechtbank heeft bericht dat alle schuldeisers waren voldaan. Hij heeft daarbij verzocht de schuldsaneringsregeling tussentijds te beëindigen omdat alle schulden zijn voldaan (art. 350 lid 3 aanhef en onder a Fw). Deze brief blijkt echter nooit door de rechtbank te zijn ontvangen. Vervolgens heeft de bewindvoerder bij brief d.d. 3 november 2008 verzocht een zogeheten eindzitting te houden en in zijn eindverslag van 12 januari 2009 geadviseerd de schone lei te verlenen. De rechtbank heeft de schuldsaneringsregeling echter bij vonnis van 16 januari 2009 tussentijds beëindigd overwegende dat de schulden van X waren voldaan.

X gaat in hoger beroep omdat hij toekenning van de schone lei wenst. Hij stelt daarbij belang te hebben omdat schuldeisers die niet zijn opgekomen tijdens de schuldsaneringsregeling anders alsnog verhaal bij hem zouden kunnen zoeken. Het hof volgt dit standpunt en vernietigt het vonnis van de rechtbank Breda.

Toelichting

Het komt met enige regelmaat voor dat in een schuldsaneringsregeling 100% kan worden uitgedeeld. Het kan zijn dat de schuldenaar voldoende kon sparen om tot die uitdeling te komen, maar het komt ook voor dat er sprake is van een onverwachte 'bate'. Te denken valt aan een openvallende erfenis. Er zijn (of lijken) dan twee mogelijkheden. Toekenning van de schone lei (art. 354) of tussentijdse beëindiging van de schuldsaneringsregeling omdat alle schulden zijn voldaan (art. 350 lid 3 onder a). De rechtbank koos voor het laatste, maar aangezien de formele looptijd al was verstreken lag dat niet zo voor de hand. X is het er niet mee eens, vraagt om de schone lei en haalt in hoger beroep zijn gelijk.

Het is nuttig om aan de hand van deze uitspraak de tussentijdse beëindiging op grond van art. 350 lid 3 onder a alsook de verschillen met de schone lei nog eens onder de loep te nemen. Allereerst de meer principiële vraag. Op welke situatie ziet de beëindiging van art. 350 lid 3 onder a eigenlijk? Op grond van de tekst zou elke voldoening van alle 'wspn-schulden' grond zijn voor zo'n tussentijdse beëindiging.

De parlementaire geschiedenis wijst ook min of meer in die richting. Ter toelichting op deze wetsbepaling is destijds vermeld (MvT Kamerstukken II 1992/93, nr. 3, p. 64) dat deze beëindigingsgrond ziet op het geval dat vóór het einde van de schuldsaneringsregeling *“komt vast te staan dat alle schuldeisers zijn voldaan. Dat kan ook doordat een derde een schuld heeft voldaan of in een geval dat een vordering van een schuldeiser tijdens de toepassing van de schuldsaneringsregeling anderszins teniet gaat. In een geval als bedoeld onder a bestaat er geen behoefte aan een oordeel van de rechter als bedoeld in artikel 354.”* Als de 100% uitdeling pas tegen het einde van de looptijd kan worden gerealiseerd is echter de vraag wanneer zo'n tussentijdse beëindiging aan de orde is en wanneer het verlenen van een schone lei aan de orde is. Die afgrenzing blijft onduidelijk. Het is daarom goed eerst eens naar de verschillen te kijken. Het argument van X – dat hij pas bij een schone lei zeker is dat hij niet meer door 'wsnp-schuldeisers' kan worden lastig gevallen - is juist en lijkt op het eerste gezicht zwaarwegend. Toch kan de vraag worden gesteld of X er wel verstandig aan heeft gedaan om in hoger beroep zijn schone lei te halen. Om te beginnen leert de ervaring dat alle schulden na een verificatievergadering en een (13 maandse) postblokkade wel in beeld zijn. De kans dat er nog onbekend gebleven schulden zijn is niet groot, maar wellicht wist X meer dan wij? Belangrijker is echter dat met het verlenen van de schone lei de deur voor een (onverhoopte) tweede schuldsaneringsregeling – binnen tien jaar – voor X zal zijn dichtgeslagen (art. 288 lid 2 onder d Fw.). Een tweede schuldsaneringsregeling – binnen tien jaar – is *wel* mogelijk als de eerdere regeling tussentijds is beëindigd omdat alle schulden zijn voldaan. In die zin is zo'n tussentijdse beëindiging dus aantrekkelijk. Daar komt bij dat bij een tussentijdse beëindiging wegens – kort gezegd – het niet-nakomen van verplichtingen de renteverplichting over de schulden herleeft, maar dat is niet het geval bij een tussentijdse beëindiging wegens 100% betaling van de schulden. Ook in die zin is deze vorm van beëindiging gunstig. Dit brengt mij tot de conclusie dat een tussentijdse beëindiging ex art. 350 lid Fw. bij een 100% uitkering (na verificatievergadering) voor de schuldenaar veelal te verkiezen is. Daarmee kom ik terug op de vraag naar de afbakening tussen art. 350 lid 1 onder a en art. 354. Verdedigbaar is dat een 100% uitdeling in de laatste maanden van de looptijd van de schuldsaneringsregeling als een soort 'voldragen' Wsnp beschouwd moet worden waarbij een eindzitting ex 352 het meest op zijn plaats is, maar in genoemde wetsgeschiedenis is daarvoor geen duidelijk argument te vinden. Nu toekenning van de schone lei (sinds 1 januari 2008) een tweede schuldsaneringsregeling binnen tien jaar onmogelijk maakt, is een tussentijdse beëindiging ex art. 350 lid 1 onder a wellicht toch steeds (behalve als de looptijd al versterken is) te verkiezen.